20/08/2025

Όσιος Παπα-Δημήτρης Γκαγκαστάθης – Ο νέος άγιος τῆς Ἐκκλησίας μας

/ Γνώμες

Του κ. Γεωργίου Θ. Μηλίτση, διδασκάλου

Στίς μέρες μας πού «ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία», ὅπως γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. ε΄, 20), ὁ Θεός ἀνέδειξε μεγάλους ἁγίους οἱ ὁποίοι ἀποτελοῦν καταφύγιο τῶν πονεμένων καί δυσκολεμένων χριστιανῶν, δηλαδή ἔγινε αὐτό πού στή συνέχεια σημειώνει ὁ Ἀπόστολος «ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις».

Μία ἀπό τίς ἅγιες καί χαρισματικές μορφές τῶν ἡμερῶν μας εἶναι καί ὁ μακαριστός κληρικός τῆς περιοχῆς μας **παπα-Δημήτρης Γκαγκαστάθης**. Τόν

ἅγιο αὐτό ἱερέα οἱ μεγαλύτεροι στήν ἡλικία συντοπίτες μας τόν θυμοῦνται πού κατέβαινε ἀπό τό χωριό του, τόν Πλάτανο, στά Τρίκαλα, κυρίως τή Δευτέρα, ὄχι μόνον γιά τίς ἀνάγκες τῆς οἰκογενείας του ἀλλά καί γιά τίς ὑλικές καί πνευματικές ἀνάγκες τοῦ ποιμνίου του.

῾Η πατρῶα του γῆ

Ο μακαριστός παπα-Δημήτρης γεννήθηκε τό 1902 στό χωριό Πλάτανος Τρικάλων, ἀπέχει 15 χιλιόμετρα ἀπό τά Τρίκαλα, ἀπό γονεῖς ἁπλούς καί φτωχούς ἀλλά πολύ πιστούς καί ἐναρέτους, τόν Χρῆστο καί τήν Αἰκατερίνη. Στήν περίπτωσή του ἔχει πλήρη ἐφαρμογή ἡ παροιμία «τό μῆλο πέφτει κάτω ἀπό τή μηλιά». Πτωχοί ὄντες οἱ γονεῖς του τόν ἔβαλαν γρήγορα στή δούλεψη. Τούς βοηθοῦσε στά χωράφια ἀλλά καί φύλαγε τά λιγοστά ζῶα πού εἶχαν. Γράμματα δέν ἔμαθε πολλά, χάρις ὅμως στή φιλομάθειά του αὐτά πού ἔμαθε στό Δημοτικό σχολεῖο τά ἐκαλλιέργησε καί ἄν μιλοῦσες μαζί του δέν σοῦ ἔδιδε τήν ἐντύπωση ὀλιγογράμματου κληρικοῦ. Διαβάζοντας τούς βίους τῶν ἁγίων τῆς ἐκκλησίας ἄναψε μέσα του ἡ ἐπιθυμία νά τούς μιμηθεῖ. ᾽Εκτός ἀπό τίς καθιερωμένες προσευχές πού κάνουν ὅλοι οἱ πιστοί ὁ παπα-Δημήτρης, ἄν καί λαϊκός, σηκωνόταν τά μεσάνυχτα καί προσεύχονταν κι ἔκανε μετάνοιες. ᾽Ιδιαίτερα τόν εὐχαριστοῦσε νά προσεύχεται στό ναό τῶν Ταξιαρχῶν, ἦταν κοντά στό σπίτι του.῾Η καρδιά του κυριολεκτικά πυρπολοῦνταν ἀπό τήν ἀγάπη του πρός τόν Κύριο. Εἶχε συνειδητοποιήσει ὅτι χωρίς καθαρή σκέψη καί ζωή εἶναι ἀδύνατον νά σέ ἐπισκεφθεῖ καί νά κατοικήσει μέσα σου ἡ Θεία Χάρις καί νά γίνεις κατοικητήριο τοῦ Παναγίου Πνεύματος, γι᾽ αὐτό πρόσεχε πολύ τόν ἑαυτό του, τίς σκέψεις του καί τίς συναναστροφές του.

Ο ἴδιος σέ σημειώσεις του πού βρέθηκαν γράφει: «Γιά νά ἐνδυναμώσω τήν πίστη μου διάβαζα στήν καλύβα μου βίους ῾Αγίων. ᾽Απέφευγα τίς συναναστροφές τοῦ κόσμου. Επί τούτου ἐπήγαινα στίς πιό βαθιές χαράδρες καί προσευχόμουν. Πολλά βράδυα ἔρχονταν δαίμονες (...) γιά νά μέ ἐξοντώσουν, ἀλλά οἱ ᾽Αρχάγγελοι δέν τούς ἐπέτρεπαν καί ἔφευγαν ἄπρακτοι».

Στό κάλεσμα τῆς Πατρίδας

Σέ ἡλικία 19 ἐτῶν, τό 1921, ἡ πατρίδα τόν κάλεσε νά ἐκπληρώσει τίς στρατιωτικές του ὑποχρεώσεις. Τό κάλεσμα αὐτό τό θεώρησε τιμή του. ᾽Αφοῦ πῆρε τήν εὐχή τῶν γονέων του κατατάχθηκε στή Χωροφυλακή. Οἱ ἀνάγκες τῆς πατρίδας τόν ἔφεραν στή Μικρά ᾽Ασία ὅπου διαπίστωσε ἀκόμα μιά φορά πόσο τόν ἀγαποῦσαν καί τόν σκέπαζαν ὁ Θεός καί οἱ ἅγιοι ᾽Αρχάγγελοι οἱ ὁποίοι πολλές φορές ἐπενέβησαν, ὅταν κινδύνευε καί τόν ἔσωσαν.

Ας ἀφήσουμε τόν ἴδιο νά μᾶς περιγράψει τίς ἐμπειρίες του. «῎Εφθασα στήν Σμύρνη Σάββατο, τήν ὥρα πού κτυποῦσαν οἱ καμπάνες. Τί συγκινητικόν ἦτο! ᾽Αργά τήν νύκτα ἔρχεται καί πάλιν ὁ γέρων (ἐννοεῖ τόν ᾽Αρχάγγελο) καί μοῦ λέγει: νά (...) πᾶς εἰς τό δεύτερο λιμάνι. Περί ὥρα 9, παρά τέταρτο, νά μπεῖς εἰς τό πλοῖον καί θά βγεῖς εἰς τήν Χίον. ᾽Εγώ θά εἶμαι μαζί σου, μή φοβεῖσαι. ῎Ετσι κι ἔγινε. Βγῆκα εἰς τήν Χίο καί ἔπειτα στήν ᾽Αθήνα. ᾽Από τήν ᾽Αθήνα μέ ἔστειλαν εἰς τήν Κομοτηνή. ᾽Εκεῖ τακτικά εκκλησιαζόμουν καί ἔμαθον καί τήν ψαλτική».

Δημιουργεῖ οἰκογένεια

Οταν τελείωσε τή θητεία του ἀποφάσισε νά πάρει τό ἀπολυτήριο τοῦ Δημοτικοῦ καί νά δημιουργήσει οἰκογένεια. ῾Ο παπα-Δημήτρης εἶχε πάντα στό νοῦ του τά ὅσα γράφει στό βιβλίο τῶν Παροιμιῶν ὁ πνευματοκίνητος βασιλέας Σολομών: «Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὑρήσει; τιμιωτέρα δέ ἐστι λίθων πολυτελῶν ἡ τοιαύτη». (Παρ. 29, 10), δηλαδή: «Γυναίκα ἀνδρεία ποιός θ᾽ ἀνακαλύψει; Αὐτή εἶναι πολυτιμότερη κι ἀπ᾽ τά πολύτιμα πετράδια». ᾽Επίσης στό ἴδιο βιβλίο εἶχε διαβάσει: «Γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς».

Μιά κοπέλα πού νά εἶχαν πλήρη ἐφαρμογή τά παραπάνω ἤθελε νά βρεῖ γιά σύντροφο στή ζωή του. Ο Θεός δέν τόν ἄφησε μόνο του, τόν βοήθησε νά βρεῖ κοπέλα πού μποροῦσε νά γίνει ἀφοσιωμένη σύζυγος. Κι αὐτή ἦταν ἡ συγχωριανή του Ελισάβετ Κουτσιμπίρη τοῦ Στεφάνου μέ τήν ὁποία ἀπέκτησε ἐννέα θυγατέρες ἀπό τίς ὁποῖες ἡ μιά κόρη του εἶναι ἡ Γερόντισσα ᾽Ισιδώρα ἡγουμένη τῆς ῾Ιερᾶς Μονῆς ῾Αγίου ᾽Ιωάννου τοῦ Θεολόγου Ζάρκου Τρικάλων. ᾽Εγγονή του, ἡ μοναχή ᾽Ιγνατία, πού μονάζει στήν ῾Ιερά Μονή Κορπόβου Λαγκαδιᾶς Τρικάλων.

Στό ναό τοῦ ῾Αγίου Νικολάου ἔγινε ἀπό τόν ἱερέα τοῦ χωριοῦ τους τό μυστήριο τοῦ γάμου ὅπου ἦλθαν ὅλοι οἱ χωριανοί γιά νά παρακολουθήσουν τό μυστήριο καί γιά νά συμπροσευχηθοῦν. Στό τέλος τούς ἔδωσαν τίς πιό ἐγκάρδιες εὐχές τους.

Λειτουργός τοῦ ῾Υψίστου

Οταν στό χωριό του ἔμεινε κενή ἡ θέση τοῦ ᾽Ιερέα ἀντιπροσωπεία τῶν κατοίκων πῆγε στή Μητρόπολη καί ζήτησε ἀπό τόν τότε Μητροπολίτη Πολύκαρπο νά στείλει ἐφημέριο στό χωριό τους. ᾽Ο ἐπίσκοπος τούς λέγει: «ἔχετε νά μοῦ ὑποδείξετε κάποιον συγχωριανό σας γιά νά τόν χειροτονήσω;» Αὐτοί μέ ἕνα στόμα τοῦ εἶπαν: «Ναί, Σεβασμιώτατε. Στό χωριό μας ὑπάρχει ἕνας οἰκογενειάρχης πού γεννήθηκε γιά λειτουργός τοῦ ᾽Υψίστου, αὐτός πρέπει νά γίνει παπάς στό χωριό μας, ἀλλά δέν ξέρει γράμματα». ᾽Ο Μακαριστός Μητροπολίτης τούς ἀπάντησε: «Δέν πειράζει πού δέ γνωρίζει γράμματα, μόνο νά εἶναι καλός χριστιανός, νά πηγαίνει στήν ἐκκλησία καί νά ἔχει γιά σύντροφο τῆς ζωῆς του γυναίκα πού νά φοβᾶται τό Θεό. Μή ξεχνᾶτε ὅτι ὁ ἅγιος Σπυρίδων ἦταν ἀγράμματος κι ὅμως ἔγινε ὄχι μόνον ἐπίσκοπος ἀλλά καί ἅγιος. Τώρα πού θά πᾶτε στό χωριό νά τόν πεῖτε νά ρθεῖ στή Μητρόπολη γιά νά τόν γνωρίσω καί νά συζητήσω μαζί του».

Βράδυ ἦταν ὅταν οἱ συγχωριανοί του πού πῆγαν στή Μητρόπολη τόν ἐπεσκέφθηκαν στό σπίτι του. ᾽Η κυρα-᾽Ελισάβετ τόν φώναξε, μόλις εἶχε γυρίσει ἀπό τίς δουλιές του, ὅτι τόν θέλουν. Αὐτός πῆγε ἀμέσως γιά νά δεῖ τί τόν θέλουν. ᾽Ο γεροντότερος ἀπό τήν ἐπιτροπή τοῦ ἀνακοίνωσε τό σκοπό τῆς ἐπισκέψεώς τους. ῞Οταν τόν ἄκουσε τούς ἀπάντησε: «Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ γιά τήν τιμή πού μοῦ κάνατε, πρέπει ὅμως νά ξέρετε ὅτι τό ἀξίωμα τῆς ᾽Ιερωσύνης εἶναι πολύ μεγάλο κι ἐγώ εἶμαι ἀνάξιος καί πολύ βαρύ καί οἱ δικοί μου ὦμοι ἀσθενεῖς καί δέν μποροῦν νά τό σηκώσουν. Σᾶς εὐχαριστῶ. Στό χωριό μᾶς ὑπάρχουν πρόσωπα ὄχι μόνον κατάλληλα γιά νά γίνουν ἱερεῖς ἀλλά εἶναι καί μορφωμένοι».

᾽Η ἐπιτροπή μετά ἀπό αὐτό ξαναπῆγε στό Δεσπότη κι ἐκεῖνος τούς ὑπέδειξε, σύμφωνα μέ τό νόμο, νά κάνουν ἐκλογές κι ἐκεῖνον πού θά πάρει τούς περισσότερους ψήφους θά χειροτονήσει. Πράγματι, ἔγινε ἡ ψηφοφορία καί σχεδόν παμψηφεί βγῆκε ὁ παπα-Δημήτρης, ἄν καί δέν εἶχε βάλει ὑποψηφιότητα.

῞Οπως ὁ ἴδιος ἔλεγε ἀργότερα: «ὁ Θεός πολλές φορές τοῦ ἔδειξε σημεῖα ὅτι ἐπιθυμοῦσε νά γίνω ὑπηρέτης τῶν μυστηρίων Του. Αὐτός ὅμως πάντα ἔκρινε τόν ἑαυτό του ἀνάξιο νά γίνει διάκονος τοῦ θυσιαστηρίου. Τέλος δέχτηκα γιά νά μή θεωρηθῶ λιποτάκτης καί ἔκλεινα τήν κεφαλή μου καί εἶπα: «λάλει, Κύριε, ὅτι ὁ δούλος Σου ἀκούει».

Τό 1933, ἔλαβε μήνυμα ἀπό τόν μακαριστό Μητρόπολη Τρίκκης καί Σταγῶν κυρό Πολύκαρπο νά τόν ἐπισκεφτεῖ στή Μητρόπολη. Πράγματι ἦλθε στά Τρίκαλα κι ἀμέσως κατευθύνθηκε στή Μητρόπολη, τό Δεσποτικό. ᾽Ο ἀρχιερατικός ἐπίτροπος τόν ὁδήγησε στό Γραφεῖο τοῦ Μητροπολίτου. ᾽Εκεῖ ὁ ᾽Επίσκοπος τοῦ εἶπε ὅτι: -ἡ θέληση τῶν συγχωριανῶν του εἶναι νά τόν χειροτονήσει ἱερέα, γι᾽ αὐτό πρέπει νά

ἑτοιμάζεται.

Στίς ἀντιρήσεις του, ὅτι δέν εἶναι ἄξιος, ὁ Δεσπότης τοῦ εἶπε: – κανένας δέν εἶναι ἄξιος γιά λειτουργός τοῦ ῾Υψίστου καί ὅτι ἡ Θεία Χάρις θεραπεύει τίς ἀδυναμίες καί ἀναπληρεῖ τίς ἐλλείψεις μας. Πήγαινε καί ράψε τά ράσα καί τά ἄμφιά σου. Σύντομα θά σέ χειροτονήσω.

Πράγματι, ὅπως σημειώνει «τήν 24ην Μαΐου 1931 ἔγινα Διάκονος καί εἰς τάς 26 τοῦ ἰδίου μηνός ἔγινα ῾Ιερεύς». ΄Ετσι ὁ παπα-Δημήτρης ἀπό ποιμένας ἀλόγων ζώων ἔγινε τώρα ποιμένας τῆς ποίμνης τοῦ Κυρίου. Μέ πρωτοφανή ζῆλο ἐργάστηκε στήν ἐνορία του. Πάντα ἔβαζε σάν πρῶτο του καθῆκον τίς ἀνάγκες τοῦ ποιμνίου του καί μετά τῆς οἰκογενείας του.

Σάν πραγματικός ποιμένας φρόντισε νά ἀσφαλίσει τό ποίμνιό του ἀπό τίς ἐπιθέσεις καί τίς παγίδες τοῦ διαβόλου. Μέ τή βοήθεια τῶν πιστῶν ἔκτισε στά σταυροδρόμια τοῦ χωριοῦ εἰκονοστάσια μέ σταυρούς καί εἰκόνες κλπ. ΄Ηταν φιλάνθρωπος, ἐλεήμων, ἀνοιχτόκαρδος, κοινωνικός, ἔχοντας πάντοτε στίς τσέπες του καραμέλες γιά τούς μικρούς καί μικροποσά γιά τούς ἐνδεείς μεγάλους.

᾽Ενδιαφερόταν οἱ πιστοί νά διαβάζουν χριστιανικά βιβλία καί περιοδικά καί γι᾽ αὐτό δημιούργησε βιβλιοθῆκες, στά σπίτια πού ἔκανε ἐπισκέψεις ἔδινε γιά δῶρα βιβλία κι ἔστελνε ἐπιστολές.

Κατά τή διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἐπειδή κήρυττε μέ παρρησία ὅτι οἱ τρεῖς ρίζες τῆς φυλῆς μας εἶναι ἡ θρησκεία, ἡ οἰκογένεια καί ἡ πατρίδα, εἶχε μπεῖ στό στόχαστρο αὐτῶν πού ἤθελαν νά ἀποκόψουν τό ἔθνος μας ἀπ᾽ αὐτές. Γράφει: «Μού λέει ἡ παπαδιά μου. Παπά χαζάθηκες τελείως; ᾽Εσύ θά φέρεις τό ἀποτέλεσμα; Δέν βλέπεις ὅλους τούς παπάδες τῶν χωριῶν, πού κάθονται στά σπίτια τους, δουλεύουν καί τρώγουν μέ τίς οἰκογένειες τους; ᾽Εγώ τῆς ἀπαντῶ. Θά πεθάνω γιά τόν Χριστό καί ὄχι γιά τόν χρυσό. Κομμουνιστής ἐγώ δέν γίνομαι».

῾Η ζωή του πέρασε ὑπηρετῶντας τούς «ἀδελφούς τοῦ Κυρίου». Οἱ συγχωριανοί του πολλές φορές τόν ἄκουσαν νά λέγει: «Τρέξε παπα- Δημήτρη, τρέξε, ὁ διάβολος ἔζωσε καί πάλι τό χωριό». ΄Οπλο στά χέρια του ἦταν ἕνα τριμμένο ἀπό τήν πολύ χρήση κομποσχοίνι. Συνεχῶς προσεύχονταν καί μνημόνευε ὀνόματα συνανθρώπων του πού τό εἶχαν ἀνάγκη. ΄Αν δέν θυμῶταν τά ὀνόματά τους μουρμούριζε: «ὑπέρ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ΚΤΕΛ, ὑπέρ τοῦ ὀδοντιάτρου, ὑπερ... ὑπέρ.... ΄Ολοι περνοῦσαν ἀπό τή σκέψη καί τά χείλη του».

Οἱ φίλοι του

῾Ο μακαριστός ποιμένας τοῦ Πλατάνου ἔχοντας ταπεινό φρόνημα προσπάθησε γιά νά ἀναπληρώσει τίς ἐλλείψεις του νά συνδεθεῖ μέ πνευματικά πρόσωπα ἀπό τά ὁποία πολλά διδάχθηκε καί ὠφελήθηκε.

Συχνά, ὅπως ἔλεγε, «πεταγόνταν» στά Μετέωρα ὄχι μόνον γιά νά ρουφήξει τό πνευματικό νέκταρ, σάν ἄλλη φίλεργος μέλισσα, ἀπό τήν ἐμπειρία τῶν πατέρων πού ἀσκοῦνταν ἐκεῖ, ἀλλά καί γιά νά ἐξομολογηθεῖ.

Πάνω στό βράχο τοῦ ῾Οσίου ᾽Αθανασίου, τό Μεγάλο Μετέωρο, γνώρισε μιά μεγάλη μοναστική μορφή τῶν ἡμερῶν μας, τόν π. Αἰμιλιανό, πού ἦταν ἡγούμενος τῆς Μονῆς. ῾Ο π. Αἰμιλιανός ἀπό τήν πρώτη τους συνομιλία κατάλαβε ὅτι μπροστά του ἔχει ὄχι ἕναν συνηθισμένο κληρικό ἀλλά ἕναν ἁγιασμένο ποιμένα τῆς ᾽Ορθόδοξης ᾽Εκκλησίας μας, πού πρέπει νά ἀποτελέσει πρότυπο γιά τούς ἄλλους κληρικούς καί μοναχούς. Διαβάζουμε: «῾Ο σεβάσμιος λευῒτης ἀποτελοῦσε πρόσωπο ἀξιοσέβαστο και ἱερό γιά τόν Γέροντα Αἰμιλιανό, ἀλλά καί γιά τήν ἀδελφότητα τοῦ Μεγάλου Μετεώρου καί κατόπιν τῆς Σιμωνόπετρας καί τῆς ᾽Ορμύλιας. Τόν νεαρό ἱερομόναχο Αἰμιλιανό ἐντυπωσίασε βαθύτατα ἡ εὐλάβεια τοῦ παπα-Δημήτρη πρός τούς Ταξιάρχες, προστάτες ἁγίους τοῦ χωριοῦ του, ἡ ἁπλότητα, ἡ οἰκείωσή του πρός τα «ἱερῶς τελούμενα», ἡ ἄσκηση καί ἡ ταπείνωσή του. ῞Οταν μετά ἀπό λίγο αὐτός ὁ ἐνάρετος ἱερέας ἄρχισε νά ἐξομολογεῖται στόν Γέροντα, διατηρῶντας αὐτόν τόν πνευματικό δεσμό μέχρι τό ὁσιακό του τέλος, ἀποκάλυψε σέ ἐκεῖνον τά ἐσώτατα τῶν νηπτικῶν, προσευχητικῶν καί λατρευτικῶν βιωμάτων του.

῾Η ζωή του, ὅπως γράφει ὁ π. Αἰμιλιανός γι᾽ αὐτόν, ἦταν μία χειραγωγία ἀπό τήν Θεία Χάρη, ὥστε νά ἀναδεικνύεται ὄργανο ἔκφρασης τοῦ ῾Αγίου Πνεύματος. (Κατηχήσεις Τόμος 1ος)».

᾽Εκτός ἀπό τόν π. Αἰμιλιανό ὁ π. Δημήτρης συνδέθηκε καί μέ ἄλλες ἁγιασμένες μορφές τῶν ἡμερῶν μας, ὅπως: μέ τόν π. Φιλόθεο Ζερβάκο, ἡγούμενο τῆς ῾Ιερᾶς Μονῆς Λογγοβάρδας Πάρου, μέ τόν π. Γεώργιο Καψάνη, μέ τόν π. ᾽Εφραίμ Κατουνακιώτη, μέ τόν γέροντα τῆς Πάτμου π. ᾽Αμφιλόχιο Μακρή καί μέ τό Σέρβο ῞Οσιο ᾽Ιουστῖνο Πόποβιτς (μέσω τῶν πνευματικῶν του τέκνων π.᾽Αθανασίου καί π. ᾽Αμφιλοχίου).

Οὐράνιες ἐμπειρίες καί ἐπεμβάσεις

῞Οπως ἀποκάλυψαν δικά του πρόσωπα μετά τήν κοίμησή του, εἶδε στή ζωή του

ἐπεμβάσεις τοῦ Θεοῦ, τῶν ἁγίων Ταξιαρχῶν καί ἄλλων ἁγίων τῆς ᾽Εκκλησίας μας.

Σημειώνουμε μερικά ἀπό αὐτά πού ἀναφέρονται. ΄Ενα βράδυ ἐνῶ ἀναπαυόταν στό φτωχό σπίτι του ἦλθε ἕνας γέροντας καί τόν ξύπνησε, λέγοντας του: «σήκω, παιδί μου, γρήγορα, τό σπίτι θα πέσει». Ξανά, δεύτερη φορά, τόν ξύπνησε. Καί στό τέλος, τόν ξύπνησε κανονικά. Βγαίνουν ἀπό τό σπίτι κι ἀμέσως τό σπίτι ἔπεσε! ῾Ο γέροντας ἦταν ὁ ἅγιος Νικόλαος. ῾Υπάρχει στό χωριό ναός ἀφιερωμένος στόν ἅγιο Νικόλαο. Αὐτός ἦρθε καί τόν προστάτευσε.

Τήν περίοδο τοῦ ἐμφυλίου πολέμου πέρασε πολλές δοκιμασίες. ῾Ο παπα-Δημήτρης ἐπειδή ὁμολογοῦσε τήν πίστη του καί μιλοῦσε γιά τήν ἀξία τῆς οἰκογένειας καί τῆς πατρίδας τόν ἔβαλαν στό στόχαστρο, τόν ἀπείλησαν, τόν ἀποκήρυξαν καί πολλές φορές ἀποπειράθηκαν νά τόν σκοτώσουν κι ὅλο σωζόταν.

Γράφει ο ίδιος: «΄Οταν στίς 20 ᾽Οκτωβρίου 1945, Κυριακή πρωί, κτύπησα τήν καμπάνα, μᾶς περιεκύκλωσεν ἀντάρτικος στρατός. Στό χωριό μας ἦταν ὁμάδα ἐθνική καί γι᾽ αὐτό ἤθελαν νά μᾶς ἐξοντώσουν. ΄Αρχισαν νά ρίχνουν πυρά τους γιά φοβερισμό. ᾽Εγώ μόλις εἶχα μπεῖ στήν ᾽Εκκλησία, ἔκαμα τόν σταυρό μου, παρεκάλεσα τόν ἅγιο Νικόλαο καί φεύγω. ᾽Εκείνοι ἀπό τό φυλάκιο ρίξανε ἄφθονες σφαίρες μέ τό πυροβόλο, καμία τους δέν μέ ἐκτύπησε. ᾽Ακολούθησα ἕνα ρέμα, τά ᾽Αμπέλια καί ἔχασαν τά ἴχνη μου. ᾽Επήγαινα πρός τό χωριό Βασιλική πού εἶχε ἐθνικό στρατό καί ὁμάδα, γιά νά φυλαχθῶ. Κοντά στά σύνορα τῶν δύο χωριῶν, Ριζώματος – Βασιλικής μέ ἔφτασαν. Εἶχαν διατάξει 10 ἱππεῖς καί μέ τόν ἀρχηγό νά μέ πιάσουν. Μέ κυνηγοῦσαν, ἔβριζαν καί ἔριχναν μέ τά Στέν, χωρίς νά μποροῦν νά μέ φονεύσουν. Οἱ σφαίρες τρύπαγαν τά ράσα. Μέ πλησίασαν καί μέ περιεκύκλωσαν στά 50 μέτρα γύρω – γύρω, φωνάζοντας: κερατά, τράγο, ποῦ θά πᾶς; (μέ ἔβριζαν ἐλεεινά). ᾽Εγώ εὑρισκόμενος ἐν μέσω κινδύνου, ἐσήκωσα τά χέρια πρός τόν οὐρανό καί ἐφώναξα ἀπό τό βάθος τῆς ψυχῆς: Μιχαήλ ᾽Αρχιστράτηγε, σῶσε με, κινδυνεύω. ΄Ω τοῦ θαύματος! Σάν ἀστραπή παρουσιάσθη ὁ ᾽Αρχάγγελος Μιχαήλ εἰς τόν ἀρχηγό. Εἶδα ἕνα νέο μέ σπαθί, πού ἔκοψε τά σχοινιά ἀπό τήν σέλα τοῦ ἀλόγου, τόν ἔριξε κάτω καί τόν ἔσπασε τήν σπονδυλική στήλη. Οἱ ὑπόλοιποι ἔμειναν ἀκίνητοι, ὡσάν νά τούς εἶχε κτυπήσει ἠλεκτρισμός. ᾽Ακούω μιά φωνή, ἦταν τοῦ ἀρχηγοῦ τους, νά λέγει: ΄Εχεις ὅριο ζωῆς καί ὑψηλούς προστάτας. Εὐχαριστῶ, τούς ἀπήντησα. Τούς συγχώρησα καί τούς εὐχήθηκα ὁ Θεός νά τούς φωτίσει, νά μετανοήσουν καί νά γίνουν καλοί ἄνθρωποι. Νά λέτε τήν ἀλήθεια, τούς εἶπα, γιά νά ἔχετε τόν Θεό βοήθεια καί ἔφυγα σιγά-σιγά γιά τόν προορισμό μου».

Διηγοῦνταν: -Τήν 18η Αὐγούστου 1959 ἐνῶ λειτουργοῦσα στούς Ταξιάρχες στίς 4 τά ξημερώματα, μόλις πλησίασα τήν ῾Ωραία Πύλη, βλέπω στό ἀριστερό μέρος ἕνα εὔμορφο παιδάκι νά μέ ἀκολουθεῖ. Αὐτό ἀργότερα χάθηκε σά σκιά και ἀκούστηκε

ἕνας κρότος πάνω ἀπό τήν κανδήλα τῆς Παναγίας ἡ ὁποία ἄρχισε νά σείεται μέχρι τό τέλος τῆς Λειτουργίας.

-Τήν 1η ᾽Ιουνίου 1963 λειτούργησα στήν ἱερά μονή τῆς ῾Αγίας Τριάδος Μετεώρων. Κατά τήν ὥρα τοῦ χερουβικοῦ ἡ ῾Αγία Τράπεζα ἔβγαλε ἄρωμα, γιατί ἐκεῖ ἦταν κι ἕνα μικρό κουτάκι μέ λείψανα ῾Αγίων. ῞Εβγαινε ὡς ἕνας μικρός στύλος καπνοῦ, πού εὐωδίαζε ὅλος ὁ ναός. ῎Ηταν κατανυκτική ἡ λειτουργία, δέν περιγράφεται. Ναι, ἡ Θρησκεία μας φωνάζει ὅτι εἶναι ζωντανή.

῞Ενα ἀπόγευμα περνοῦσα ἀπό τήν πλατεία τοῦ χωριοῦ καί πήγαινα στό σπίτι μου. Βλέπω στό καφενεῖο πολλούς ἄνδρες, ἄλλοι πίνανε κρασί, ἄλλοι χαρτοπαίζανε. Οἱ δαίμονες ἦταν γύρω – γύρω πάνω στά κεφάλια τους, σ᾽ ἕναν μάλιστα ἦταν σάν ἀρκούδα.

Τελειώνουμε μέ τό ἀκόλουθο γεγονός: ῞Ενα βράδυ ἔκανε τούς χαιρετισμούς τῆς Παναγίας στήν ἐκκλησία τῶν Ταξιαρχῶν. ᾽Ενῶ στέκονταν μπροστά στήν ῾Ωραία Πύλη κοίταζε πρός τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ τέμπλου καί ἔψαλλε τό «Θεοτόκε Παρθένε ...» παρουσιάστηκε μία γυναίκα ἡ ὁποία τόν ἔπιασε ἀπό τό χέρι καί τόν γύρισε ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπό τήν ῾Ωραία Πύλη ὅπου βρίσκεται τοιχογραφημένη ἡ Κοίμηση τῆς Θεοτόκου καί ἐξαφανίσθηκε. Αὐτό τό ἐξήγησε ὅτι ἦταν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ γιά τό Οὐράνιο Δεῖπνο πού τοῦ ἑτοίμαζε.

᾽Από τίς πατρικές του νουθεσίες

῾Ο ἁγνός Λειτουργός τοῦ ῾Υψίστου θεωροῦσε ὑποχρέωσή του νά συμβουλεύει καί νά νουθετεῖ τά πνευματικά του παιδιά καθῶς καί τόν κάθε πιστό πού ζητοῦσε τή συμβουλή του. Πάντα θυμῶνταν αὐτά πού τοῦ εἶπε ὁ ᾽Επίσκοπος κατά τήν ὥρα τῆς χειροτονίας του: «῾Ο πρεσβύτερος, ὅπως καί ὁ ἐπίσκοπος, ὀφείλει νά μήν ἀμελεῖ ποτέ τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλά νά κατηχεῖ τόν λαό τοῦ Θεοῦ καί νά διαγγέλλει τό πρόσταγμα τοῦ Κυρίου».

Ενθυμούμενος τήν ὑποχρέωσή του αὐτή δέν ἔπαψε μέχρις πού ἔκλεισε τά μάτια του νά νουθετεῖ εὐκαίρως ἀκαίρως τά πνευματικά του παιδιά.

᾽Από τίς πατρικές νουθεσίες του σημειώνουμε μερικές. Συμβούλευε: «῾Ο ἐχθρός μας ὁ διάβολος πάντοτε μᾶς πολεμᾶ. Πιό πολύ ὅταν δέν τοῦ κάνουμε τα χατήρια. Τότε ἀπό τήν κακία του βρίσκει χίλιους τρόπους νά μᾶς πειράξει.

-῞Ενα βράδυ πού γύριζα στό σπίτι μέ χιόνι μοῦ παρουσιάστηκε ἕνας διάβολος σά χοίρος. Διαλύθηκε ὅμως σάν καπνός, μόλις ἔκανα τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Κάποτε πάλι ὅταν λειτουργοῦσα, ἀκούω ἔξω νά θορυβοῦν. Βγαίνω καί βλέπω ὅτι χτίζανε

πολυκατοικία ΄Αλλος εἶχε μυστρί, ἄλλος φτυάρι. κλπ. τούς σταύρωσα καί ἐξαφανίστηκαν τά πάντα. ΄Αλλοτε πάλι, παιδιά μου, γύριζα ἀπ᾽ τό χωράφι καί περνῶντας ἔξω ἀπό τήν ἐκκλησία τοῦ ῾Αγίου Γεωργίου βλέπω ἕνα σατανᾶ ξαπλωμένο. Τόν ρωτῶ, «τί κανείς ἐδῶ»; Καί μοῦ ἀπαντᾶ:«᾽Εγώ κάθομαι ἐδῶ γιά νά μήν ἀφήνω κανένα νά κάνει τόν σταυρό του. Μεγάλη ἡ δύναμη τοῦ Σταυροῦ. Πάντοτε νά τόν ἔχετε ἐπάνω σας, σᾶς ἀσφαλίζει καί σᾶς σώζει.

-Μιά φορά ἦταν καλοκαίρι, μέ καλέσανε νά κηδεύσω ἕναν ἄνδρα στό χωριό Κούρσοβο (῾Ελληνόκαστρο). ΄Οταν γύρισα στό χωριό μου στό δρόμο οἱ σατανάδες μέ πετροβολοῦσαν. Θέλανε νά μέ σκοτώσουν. ΄Αρχισα νά λέγω τούς Χαιρετισμούς καί διαλύθηκαν σάν καπνός. Δέν πρέπει ποτέ νά ξεχνοῦμε τί δύναμη ἔχεις ὅταν λές τούς χαιρετισμούς. Οἱ χαιρετισμοί ὄχι μόνον φυγαδεύουν τούς δαίμονες πού ἔρχονται νά μᾶς πειράξουν ἀλλά μᾶς βάζουν κάτω ἀπό τήν προστασία τῆς Παναγίας, πού πολύ τίς ἀρέσουν.

Τέλος ἔλεγε: «Οὔτε τρίχα δέν πέφτει ἀπό τόν ἄνθρωπο πού τόν προστατεύει ὁ Θεός. Κι᾽ ὅταν ἐπιτρέψει κάτι γιά νά φανεῖ ἡ πίστη του, ἡ ὑπομονή του, τό μεγαλεῖο τῆς ἀρετῆς του, θά τοῦ δώσει καί τά μέσα νά τό ξεπεράσει: τήν ὑπομονή, τήν μακροθυμία, τήν ἀγάπη, τά πνευματικά ὅπλα, πού οἱ Γέροντες ἔχουν σέ πλεονασμό κι ἔτσι ξεπερνοῦν καί τήν μεγαλύτερη δοκιμασία καί θλίψη».

῾Ο μακαριστός π. Δημήτριος συμβούλευε τά νεαρά ζευγάρια λέγοντάς τα: «Μάθετε ἀπό τήν πρώτη νύκτα τοῦ γάμου σας νά κάνετε μαζί τήν πρώτη προσευχή, τό πρῶτο ἀπόδειπνο. Καί ἀφοῦ τελειώσει τό ἀπόδειπνο νά κάνετε μία μετάνοια ὁ ἕνας στόν ἄλλον καί νά ζητήσετε συγγνώμη. Αὐτό νά γίνεται ἔστω κι ἄν δέν ἔχετε διαφωνία. Νά τό κάνετε αὐτό ὑποχρεωτικά, γιατί ἔτσι θά μάθετε νά ζητᾶτε ὁ ἕνας ἀπό τόν ἄλλο συγγνώμη. Διότι, ὅταν θά ἔρθει τό πρόβλημα, κι ὅταν πλέον θά ἔρθει ὁ ἴδιος ὁ διάβολος γιά νά γεμίσει τόν νοῦ μέ τίς δικές του ἀναρίθμητες πληροφορίες, τίς ἀλλοτριωμένες πληροφορίες, τότε βλέποντας τούς δύο συζύγους νά κάνουν μετάνοια καί νά ὑπακούουν ὁ ἕνας στόν ἄλλον, ἐπειδή δέν μπορεῖ νά σταθεῖ σέ μιά τέτοια ταπεινοφροσύνη, ἀσφαλῶς θά φύγει. ῾Ο διάβολος σιχαίνεται τούς ἀνθρώπους πού ἔχουν ταπεινοφροσύνη κι ἔχουν αὐτό τό φρόνημα τῶν μετανοιῶν. Πραγματικά, μιά τέτοια κατάσταση, ὅταν ἀπό τήν ἀρχή λειτουργήσει, μπορεῖ νά διαφυλάξει τόν νοῦ, τόν ἡγεμόνα νοῦ καί τῶν δύο ἀνθρώπων ἀπό τήν παραπληροφόρηση, ὥστε νά μήν κατέβουν οἱ πληροφορίες στήν συνέχεια στήν καρδιά καί πλέον τραυματίσουν τήν ἀγάπη».

Οἱ ἄλλοι γι᾽ αὐτόν

Τόν παπα-Δημήτρη τόν σέβονταν ὅλοι οἱ πνευματικοί ἄνθρωποι πού τόν γνώρισαν. Ὅλοι τους μετά τήν κοίμησή του κάτι εἶχαν νά προσθέσουν. Ἀπό τά ὅσα γράφτηκαν ἤ εἰπώθηκαν ἐμεῖς ἐλάχιστα θά μεταφέρουμε ἐδῶ.

Ὁ Προηγούμενος τῆς Σιμωνόπετρας π. Αἰμιλιανός ἔγραψε: «Καί ὁ ὕπνος τοῦ σώματός του καί ἡ νήψις τῆς ψυχῆς του καί ἡ μύησις τῶν ὀφθαλμῶν του καί ὁ λόγος του καί ἡ σιωπή του ἦσαν στοιχεῖα καί μέσα ἐπικοινωνίας μέ τόν Θεόν καί τούς φίλους τοῦ Θεοῦ. Ἔζη συνηρμοσμένος ἐν τῷ μυστικῷ σώματι τῆς Ἐκκλησίας, ἔζη τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τά φαινόμενα θεωρῶν, τά ἀόρατα κατανοών».

Ἄλλος σημειώνει: «Ἡ ζωή του ἦταν Εὐχαριστιακή. Ὅπου κι ἄν ἦταν εἶχε ἀναφορά στό Θεό. Στό χωράφι, στό βουνό παντοῦ ἔψαλλε καί Τόν εὐχαριστοῦσε ἀδιαλείπτως. Εὕρισκε τό ἀπερίγραπτο, τή χαρά τοῦ Θεοῦ, τήν εὐλογία Κυρίου. Ἐρχόταν, δηλαδή, στήν μακαρία κατάνυξη, στό χαροποιό πένθος, γιά τό ὁποῖο ὁμιλοῦν οἱ Πατέρες. Φυσικά, ὁ Γέροντας εἶχε δικό του τρόπο μέ τόν ὁποῖο βίωνε τά τοῦ Θεοῦ. Ἐμεῖς εἴμαστε ἀμέτοχοι αὐτῶν τῶν καταστάσεων καί πολλές φορές οὔτε κάν τά πιάνουμε, σάν νἆναι μία ξένη γλῶσσα. Μέ συνέπεια εὐαρέστησε τό Θεό. Καί τοῦτο μέ τήν ἄμεμπτο καί καθαρή κατά Χριστό πολιτεία του».

Κάποιος ἄλλος σημειώνει: «ἦταν μέσα σ᾽ ὅλα, ἀλλά οὐσιαστικά ζοῦσε ἔξω ἀπ᾽ ὅλα. Ηταν ἀσκητής στόν κόσμο, ἔχοντας ἀπόλυτη ἄνεση, μέ τό Θεό, μέ τούς Ταξιάρχες καί τούς Ἁγίους. Μιά φορά ὅταν πέρασε ἀβρόχοις ποσίν ἕνα πλημμυρισμένο ποτάμι, (γιά νά σωθεῖ ἔτσι ἀπό ἐχθρούς) πολύ ἁπλά εἶπε: -Ἔ ! τόν τσακώσαμε τόν Γιώργη, τόν πιάσαμε τόν Εὐεργέτη».

Τέλος ἄλλος δηλώνει: «...Ὁ παπα-Δημήτρης εἶχε τό χάρισμα τῆς ζώσης πίστεως, τό χάρισμα τῆς ὑπομονῆς, τῆς ταπεινώσεως, τῆς ἀγάπης καί ἔφερνε ἀποτελέσματα. Ὅταν πάρεις τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ μέσα σου εἶναι σάν νά παίρνεις τήν μητέρα ὅλων τῶν ἀρετῶν, γεγονός πού δέν τό εἶχαν οἱ μεγαλύτεροι ὅλου τοῦ κόσμου σοφοί».

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ πού γνώρισαν τόν π. Δημήτριο τόν θεωροῦσαν ὡς σύγχρονο ζώντα ἅγιο.

Στά χέρια τοῦ ἀγωνοθέτη Κυρίου μας

Σέ ὅλη του τήν ἐπίγεια ζωή ὁ παπα-Δημήτρης ἐκτός ἀπό τή φτώχεια καί τήν ἀνέχεια εἶχε σά σύντροφό του τίς ποικίλες δοκιμασίες καί ἀσθένειες. Ἔχουν ἀπόλυτη ἐφαρμογή στό πρόσωπό του τά λόγια τῆς Γραφῆς: «Ὡς χρυσὸν ἐν

χωνευτηρίωἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας…» (Σοφ. Σολ. γ΄).

Τόν Φεβρουάριο τοῦ 1970 μετά ἀπό διάγνωση καρκίνου ὑπεβλήθηκε σέ ἐγχείριση στό νοσοκομεῖο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. «Θαῦμα μεγάλο καί ζωντανό ἔγινε, γράφει σέ ἐπιστολή του: -Οἱ ἰατροί τοῦ Εὐαγγελισμοῦ μοῦ τό ἀνήγγειλαν καθαρά τό πικρό φιρμάνι. ᾽Εγώ δόξαζα τό Θεό, πού μοῦ ἔδωκε αὐτό τό μεγάλο δῶρο, τόν καρκίνο, γιά νά μέ δοκιμάσει. ῾Η ἐγχείριση κράτησε 5 ὧρες. Τίς ἐπόμενες ἡμέρες εἶχα μία διάθεση πού μοῦ ἐρχόταν νά κατέβω ἀπό τό κρεββάτι. Δέν αἰσθανόμουν τίποτα. Τό βράδυ, πού ἔμεινα μόνος, ἦλθαν δύο ἄγνωστοι καί μέ φύλαγαν καί μέ ἀνακούφιζαν. Χαρά Θεοῦ καί εὐλογία Θεοῦ ἐκεῖνο τό βράδυ, πού δέ μπορῶ νά περιγράψω. ῞Ολοι θαύμασαν πώς ἔζησα».

᾽Αφοῦ πῆρε τό ἐξιτήριο ἀπό τό νοσοκομεῖο ἐπέστρεψε στό χωριό του, ἔχοντας τήν ὑγεία του ἰδιαίτερα εὔθραυστη.

Τό 1973 νοσηλεύθηκε στό νοσοκομεῖο «᾽Αλεξάνδρα» γιά «ἀνώτερες σπουδές», ὅπως ἔλεγε χαριτολογώντας. ῾Ο Θεός προετοίμαζε τό δοῦλο του. Στίς 29 Ιανουαρίου 1975, μετά ἀπό πολύμηνους φρικτούς πόνους «ἐξήχθη εἰς ἀναψυχήν, συναντήσας τό Φῶς τῆς ζωῆς».῾Ο Δημιουργός του τήν ἡμέρα αὐτή δέχθηκε στά χέρια Του τήν ἁγιασμένη του ψυχή γιά νά τῆς ἀπονείμει τόν τῆς «δικαιοσύνης στέφανο» (Β΄ Τιμ. δ΄). Πρίν ἀναχωρήσει γιά τίς σκηνές τῶν δικαίων ἔλεγε: -῞Οταν βρῶ ἐκεῖ θέσιν, τότε θά ἔρχομαι καί θά σᾶς βοηθῶ. ῞Αμ, πῶς! Θά ξεχάσω τά πνευματικά μου παιδιά;

Τώρα ἡ ψυχή τοῦ ἁγίου αὐτοῦ κληρικοῦ συναγάλλεται μετά τῶν ἀγγέλων καί τῶν ἁγίων στόν Παράδεισο καί πρεσβεύει γιά τή σωτηρία τῶν ψυχῶν ὅσων τόν ἐπικαλοῦνται.

῞Ας ἔχουμε τήν εὐχή καί τίς πρεσβείες τοῦ νέου ῾Αγίου τῆς᾽Εκκλησίας μας.

Χαίροις Εκκλησίας νέος ἀστήρ*

καί κώμης τοῦ Πλατάνου ὁ ἀτίμητος θησαυρός.*

Χαίροις τῶν ῾Οσίων, Δημήτριε, ἡ δόξα* καί τῶν ῾Ιερέων πρότυπον ἅγιον.